

CODE : 35T EDUC
(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each.....	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 2 marks each.....	2×12 = 24
Q. No. 3 carries 4 marks each.....	4×10 = 40
Q. No. 4 carries 6 marks each.....	6×4 = 24
	<hr/>
	Total = 100

1. Answer the following questions : (any twelve) 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটি)

গাহায়াব হোনায সোঁনাযফোৱনি ফিননায হো : (জাযখিঞ্জায়া মোনজিনেঁ)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

লাঁদাঁ জাযগা আৰুঁ খালাম :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in _____.

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী হাদৱাৰি উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিখৌ _____ মাযথাইয়াব গায়সননায জাৰ্দোঁমোঁ।

(b) On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্ৰতিস্থা কৰা হৈছিল।

_____ আয়োগেৰ পৰামৰ্শেৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয 'গনি ফোৱমাযথি বিথায়াব আসামাব বাঁ মোখাডাৰি গেজেৱাৰি ফাৰাযসালিফোৱখৌ গায়সননায জাৰ্দোঁমোঁ।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

_____ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ সালেৰ পূৰ্বে অসমেৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এৰং অসম সৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ মাযথাইনি সিগাঁসিম আসামনি গেজেৱাৰি সোলোঁথাই গুৱাহাটী ধুম ফাৰাযসালি আৰো আসাম সৰকাৰা সামলাযদোঁমোঁ।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by _____ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম _____ ১৮৪০ চনত প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম _____ ১৮৪০ সালে প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

দৈখাইয়াৰি সোলোঁথাইনি সানদাঁথাইখৌ সিগাঁ _____ আ 1840 মাযথাইয়াব বাহায জেনগ্ৰোদোঁমোঁ।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে _____।

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়েৰ নাম হল _____।

বুহুমানি দেৱসিন উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিনি মুডা জাৰ্দোঁ _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

মুলুগনাঁ আৰহাবা সান _____ খালাৰাব ফালিনায জাযোঁ।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

আইভান পেভলভ এজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ আছিল।

আইভান প্যাভলভ একজন ৰাছিয়াৰ শাৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ ছিলেন।

আইভান পেভলভআ সাসে ৰাছিয়ানি সোলেৰ সানথৌগিৰি আৰো _____ মোঁ।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা আৰু _____ ৰ মাজত সমন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণেৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰবণতা এবং _____ -এৰ মध्ये সমন্ধ স্থাপন কৰে।

सोलोनायनि रादायारि आदबआ मिथिंगायारि एरथुनाय आरो _____ नि गेजेराव सोमोन्दो गावसडो।

• Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

मोनसे बाध्याव फिननाय हो :

(i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

কোন শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল ?

माबे सोलोथाइ आय 'गआ 10+2+3 सोलोथाइ दाथाइनि सुबुरन होदोमोन ?

(j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

“আনুস্থানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“गोरा नडे खान्थिलेखा सोलोथाइया खान्थिलेखा सोलोथाइनिफ्राय फाराग मानोना बेखौ खान्थिलेखा फरायसालि राहानि बायजोआव होनाय जायो।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপ উদ্ভব হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“सोलेरारि सोलोथाइया जादों motor activity खौ मिरु खालामनानै रंमोनदांथिजों गावखौ सोलायनायफोरनि जथुम।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্তকৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্তকৰণ এবং সংৰক্ষণই হল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন ?

“सर', गियान आरो गोसोनि साननायखौ आवथाय हानाय आरो गोसोआव लाखिनो हानायानो सोलोनाय।” बे बुंफुरलुखौ सोर बुंदोमोन ?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে ?

गाव गोसोआरि एबा गोसोजानाय गोसो होनाय माखौ बुडो ?

(n) What is image memory ?

প্ৰতিকৰপ স্মৃতি কি ?

প্ৰতিকৰপ স্মৃতি কী ?

सायखंआरि बिसम्बिआ मा ?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বলে ?

গেজেরগা মাখৌ বুজো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত রাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজাযাৰি খাৰিনিফ্ৰায় গিৰি ব্ৰৈথিখৌ দিহুননায় মাৰসুলুখৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহাযাব হোনায় জাযখিৰজাযা মোনজিনৈ সোঁনায়নি ফিননায় হৌ :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোঁথাই আৰু মাৰদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায় মোননৈ সুবুৰন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

আথিখালনি বিথাথিয়াব গেজেরাৰি সোলোঁথাইনি জিতৰাহাযাৰিনি মোননৈ গোনাথি মখ'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

"অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড" আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

"অপাৰেশন ব্ল্যাকবোর্ড" পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

'অপাৰেশন ব্লেকবৰ্ড' বিথাখিৰিনি মোননৈ থাখি মখ'।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাবে বৰ্ণনা কৰো।

সোলোঁথাইনি সানদাঁথাই বেখৈব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো ?

বেসেননাঁ সোলোঁথাই বুজোব্লা নোঁ মা বুজিয়ো ?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা স্বৰলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা স্বৰলীকৰণেৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি সানদাঁথাই বেখৈব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্বতা এবং শিক্ষণেৰ মध्ये দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

রানায় আৰু সোলোঁনায়নি গেজেরাব থানায় মোননৈ ফাৰাগ লিৰ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা ?

শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোঝো?

সোল্লোনাযনি থিয়ারিথি খ্রান্থি বুজোব্লা মা বুজিযো?

(i) What is retention ?

সংৰক্ষণ কাক বোলে?

সংৰক্ষণ কাকে বোলে?

গোসোআব জুধুমনায় মাখ্রৌ বুজো?

(j) What is retroactive inhibition ?

পাশ্চাৎমুখী প্রতিৰোধ কাক বোলে?

পশ্চাৎমুখী প্রতিৰোধ কাকে বোলে?

আগুনাং থাৰথানায় মাখ্রৌ বুজো?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগের যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

গোসো হোনাযনি জায়খিৰজায়া মোননৈ আখু মখ্ৰ'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের ধারণা সঠিকভাবে বর্ণনা কৰো।

গোসোআরি সাবন্নি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখ্ৰেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোসোআরি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ্ৰ'।

(n) Define the preventive function of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্রতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের প্রতিৰোধমূলক কাৰ্যের সঠিক বর্ণনা দাও।

গোসোআরি দেহা বিগিয়াননি হোৰথানাং হাৰাখ্রৌ বেখ্ৰেব।

(o) Find the Median and Mode from the following data : 1+1=2

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকে মধ্যমা এবং বহুলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :

গাহাযাব হোনায খ্রারিনিফ্রায় গেজেরমা আরো গেজেরমাং দিহুন :

58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38

(p) Write two merits of quartile deviation as a measurement of variability.

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ পরিমাপক হিসেবে চতুৰ্থাংশ বিচ্যুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

সোলায়স্তু ফাৰাগথিনি সুবারি হিসাৰৈ ব্রৈথি থাখ্ৰেংথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ্ৰ'।

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নের উত্তর দাও :

গাহাযাব হোনায জায়খিৰজায়া মোনজি সোনাযনি ফিননায় হো :

(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লেখো।

আসাম গেজেররি সোল্লোথাই আয়েন (1961) মখ্ৰ'নায় মোননৈ গোনাংথার বিথাংখিনি সোমোন্দৈ লির।

- (b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.
- “অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।
- “অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।
- ‘আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনৰৈ গোনাঁথান মাৰফাৰি মখ’।
- (c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.
- অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।
- অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।
- আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাইনি মোনৰৈ গাহাই জঁনাখৌ সাবৰায়।
- (d) Write four objectives of non-formal education.
- অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।
- গোৱানডেঁ খান্থিলেখা সোলোঁথাইনি মোনৰৈ বিথাঁখি মখ’।
- (e) Write four advantages of correspondence education.
- পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।
- পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।
- দৈখাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাইজাম দৈখায় সোলোঁথাইনি মোনৰৈ হামজাথাব মখ’।
- (f) Discuss four significant aspects of distance education.
- দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।
- দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।
- জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনৰৈ বেসেন গোনাঁ দিগখৌ মখ’।

- (g) How can the physical education be imparted in school? Discuss.
- বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।
- বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।
- ফৰায়সালিয়াব সোলেৱাৰি সোলোঁথাই মাৰোঁ হোনো হায়ো? সাবৰায়।
- (h) Discuss the need and importance of value education.
- মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
- মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।
- বেসেননাঁ সোলোঁথাইনি নাগৌথি আৰো গোনাঁথিখৌ সাবৰায়।
- (i) Write four important characteristics of insightful learning.
- অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।
- ইসিঁ নোজোৱথি সোলোঁনাযনি মোনৰৈ গোনাঁথান আৰুখুথাই লিৰ।
- (j) Discuss the educational significance of law of effect.
- শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।
- শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।
- গোহোমথি নেমনি সোলোঁথাইয়াৰি বেসেনখৌ সাবৰায়।
- (k) Write four physical causes of forgetting.
- বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।
- ৰাবগাৰনাযনি মোনৰৈ সোলেৱাৰি জাহোন লিৰ।
- (l) “Attention and interest are like two sides of the same coin.” Discuss.
- “মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।
- “মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰারই দুটো পিঠির মতো।” আলোচনা কৰো।
- “गोसो होनाय आरु गोसो दुंनाया गरसे खाउरिननो मोननै बिखुनि बादि।” साबराय।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

গোসাঁইৰ গোগো সাহেব সুবুনি মৌনৰী আৰুখুথাই সাৱৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

সোলোঁথাই আৰু গোসাঁইবিগিয়াননি বেলায়াব সানসৰথুম বিগিয়াননি গোসাঁইনি সোমোন্দৈ সাৱৰায়।

(o) What is frequency polygon? Draw a frequency polygon from the following distribution table: (use graph paper) $1+3=4$

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অঙ্কন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাকে বোলে? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অঙ্কন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰবে)

গলেগলেথা আৰুখুথাই মাৰুই বুড়ো? গাহায়াব হোনাৰ সংলাইনি খাৰিফোৰনিংফায় গলেগলেথা আৰুখুথাই মাৰুই আৰু : (খাৰুখুথাই বাহাৰ)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যৱধান)	(বাৰংবাৰতা)
(খাৰু খোন্দোৰ)	(গলেগলেথা)
80 - 84	1
75 - 79	3
70 - 74	6
65 - 69	9
60 - 64	12
55 - 59	8
50 - 54	6
45 - 49	3
40 - 44	2
	<u>N = 50</u>

4. Answer **any four** of the following questions: $6 \times 4 = 24$

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনাৰ জায়খুথাই মাৰুই সোনাৰনি ফিননাৰ হো :

(a) What is environmental education? Discuss the principles of environmental education. $2+4=6$

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাই মাৰুই বুড়ো? সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাইনি খাৰুখুথাই সাৱৰায়।

(b) What is population education? How can the population education be imparted in educational institution? Discuss. $2+4=6$

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বোলে? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাৱে প্ৰদান কৰা যেতে পাৰে? আলোচনা কৰা।

সুবু সানখুথাই সোলোঁথাই মাৰুই বুড়ো? সোলোঁথাইয়াৰি ফসংথানাৰ সুবু সানখুথাই সোলোঁথাইয়াৰি মাৰুই হোনা হায়ো? সাৱৰায়।

(c) What is connectionism in learning? Discuss the educative value of trial and error method of learning. $2+4=6$

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতির শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা করো।

সোলোঁনায়নি ফোনাঁজাবারি বাদ মাখৌঁ বুডো? নাজানায আরো গোঁরোন্থি আদব সোলোঁনায়নি সোলোঁথাইয়ারি বেসেনথি সাবরায়।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory. 2+4=6

স্মৃতির অর্থ আৰু প্রক্রিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতির চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতির অর্থ এবং প্রক্রিয়া ব্যাখ্যা করো। ভালো স্মৃতির চারটি লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা করো।

বিসম্বিনি আঁথি আরো বিখান্থিখৌঁ বেখ্বেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মোনৰ্ৰৈ আখু গুসুউঁ সাবরায়।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education. 2+4=6

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্রে মনোযোগ এবং আগ্রহের গুরুত্ব আলোচনা করো।

গোসো হোনায মাখৌঁ বুডো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনায়নি গোনাঁথিখৌঁ সাবরায়।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method : 1+5=6

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতির সাহায্যে নিম্নলিখিত বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নিৰ্ণয় কৰো :

গেজেরথি মাখৌঁ বুডো? হমনা লানায গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিপ্রায় গেজেরথি দিহুন।

Class Interval	Frequency
(শ্রেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্রেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখৌঁ খৌন্দৌব)	(গলেগলেথা)
65 - 69	2
60 - 64	3
55 - 59	4
50 - 54	7
45 - 49	8
40 - 44	16
35 - 39	9
30 - 34	4
25 - 29	3
20 - 24	2
15 - 19	2
	<u>N = 60</u>

----- x -----